

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Miljøministeriet

Årsrapport 2023 Ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi

Årsrapportering for
ydelsesaftale Res-
source- og samfunds-
økonomi til rammeaftale
indgået mellem Miljømi-
nisteriet, Ministeriet for
Fødevarer, landbrug og
fiskeri og Københavns
Universitet om forsk-
ningsbaseret myndig-
hedsbetjening

maj 2024

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Økonomisk rapportering	4
2.1	Opsummering	4
2.2	Definitioner	4
2.3	Tabel 1: Indtægter 2023	6
2.4	Tabel 2: Omkostninger 2023	7
2.5	Tabel 3: Resultat 2023	8
2.6	Tabel 4: Anvendelsen af MIM/FVM's Rammebevilling 2023 (del 1)	8
2.7	Tabel 5. Anvendelsen af MIM/FVM's Rammebevilling 2023 (del 2)	9
3.	Faglig rapportering	9
3.1	Tabel 6. Planlagte og nye opgaver fordelt på indsatsområder	10
3.2	Ressource- og samfundsøkonomi	10
3.3	Status på udmøntning af de strategiske sigtelinjer	10
4.	Øvrige aktiviteter	11
4.1	Synergi, internationale samarbejde og inddragelse af eksterne parter	11
4.1.1	Synergi mellem indsatsområder og tværfaglighed	11
4.1.2	Internationale samarbejder	11
4.1.3	Inddragelse og samarbejde med eksterne parter	12
4.2	Impact og rekruttering	12
5.	Kvalitetssikring	13
5.1	Beskrivelse af procedurer for kvalitetssikring samt evt. nye tiltag	13
5.2	Kvalitet af bestillinger og leverancer	13

Bilag 1 Oversigt over taggedede forskningsprojekter IFRO 2023

Bilag 2 Oversigt over taggedede forskningsprojekter AU 2023

Bilag 3 Status for opgaver indeholdt i arbejdsprogrammet i Ydelsesaftalen for Ressource- og samfundsøkonomi 2023

1. Indledning

Nærværende rapport udgør Københavns Universitets årsrapportering 2023 for ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi indgået mellem Miljøministeriet (MIM) og Fødevareministeriet (FVM) og Københavns Universitet (KU) om forskningsbaseret myndighedsbetjening. Formålet med denne årsrapportering er at give et overblik over den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som Københavns Universitet, Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi har leveret til MIM og FVM inden for ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi i 2023.

Ydelserne i relation til ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi er målrettet følgende faglige kompetenceområder:

1. International økonomi og politik inden for landbrug og fiskeri
2. Fødevareforbrug, sundhed og velfærd
3. Fødevareproduktion, teknologi og markedsforhold
4. Analyser af samfundsøkonomiske konsekvenser af national og EU-regulering
5. Fiskeriøkonomi og forvaltning
6. Økonomisk modellering
7. Værdisætning af miljøeksternaliteter og andre ikke-markedsomsatte goder
8. Design af virkemidler til regulering
9. Skov- og landskabsøkonomi, -planlægning og politik
10. Internationale aftaler om handel og naturressourcer på skovområdet

I denne afrapportering ses på det samlede indsatsområde: Ressource- og samfundsøkonomi.

2. Økonomisk rapportering

Tabel 1-5 opsummerer nedenstående en række økonomiske indikatorer for ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi.

2.1 Opsummering

Rammebevillingen var i 2023 på 17,4 mio. kr., som blev anvendt til fulde i relation til aftalens konkrete arbejdsopgaver og faglige kompetenceområder. Omfanget af særbevillinger faldt til det laveste niveau over de seneste 4 år, mens omfanget af tilkøb af projekter relateret til ydelsesaftalen Ressource- og Samfundsøkonomi 2023 fra såvel MIM og FVM steg en smule.

Det observeres også, at forskningsandelen på ydelsesaftalen er 46 %, hvilket er et lille fald i forhold til 2022, men nogenlunde på gennemsnittet for perioden 2020-2022. Det bemærkes ydermere, at såvel indtægter som omkostninger forbundet med de eksterne bevillinger tilknyttet denne afrapportering er steget i 2023 sammenlignet med tidligere år. Dette indikerer, at der er hjemtaget et øget antal bevillinger, som har en relevans i forhold til de faglige kompetenceområder, som er indeholdt i den ydelsesaftale.

2.2 Definitioner

Nedenstående skal svare til definitionerne anvendt i ydelsesaftalerne.

Indtægter (tabel 1)

- MIM/FVM-rammebevilling (ekskl. særbevilling): Rammebevilling som afsat på Finansloven fordelt på indsatsområder inden for ydelsesaftaler.
- MIM/FVM-særbevilling: Bevillinger ud over rammebevillingen i medfør af politiske aftaler, som er på Finansloven eller aktstykke.
- MIM/FVM-tilkøb: Midler tildelt universitetet fra MIM/FVM uden konkurrenceudsættelse
- MIM/FVM-konkurrence: Midler tildelt universitetet efter konkurrenceudsættelse. For eksempel GUDP, MUDP, DANCEA, udbud og andre konkurrenceudsættelser.
- Andre indtægter (ekskl. universitetets midler): Midler fra andre finansieringskilder, herunder EU, Innovationsfonden mv., som er relevante for ydelsesaftalen. Der medregnes ikke midler fra universitetet selv.

Omkostninger (tabel 2)

- Direkte omkostninger: Omfatter primært lønomkostninger, men også mindre udgifter til diverse mødeaktivitet.
- Indirekte omkostninger: Beregnes ved brug af de historiske procentsatser for de underlæggende bevillinger, se nedenfor for yderligere uddybning.

Anvendelse af MIM/FVM's rammebevilling (tabel 4):

- Rådgivning (inkl. overvågning og beredskab): Den rådgivning, der er aftalt på arbejdsprogrammet.
- Forskning: Den resterende del af bevillingen, der udgør forskning.

Regnskabsmetode

Af rapporteringen dækker over aktiviteter relateret til tre underlæggende bevillinger dækkende over:

- Opgaver i relation til fødevareøkonomi
- Opgaver i relation til skovøkonomi og -politik
- Opgaver i relation til samfundsøkonomi

Dette indebærer, at vilkårene i aftalerne er forskellige, herunder såvel andel afsat til rådgivning, forskning og dækning af indirekte omkostninger.

Regnskabsmetoden for myndighedsdelen anvendt i denne af rapportering baserer sig således på aftalernes grundvilkår, samt den anvendte tid og den afledte lønomkostning heraf. Den anvendte tid er den registrerede tid, som IFROs medarbejdere har anvendt på myndighedsopgaver i 2022, samt den anvendte tid på forskning af relevans for aftalens kompetenceområder. De indirekte omkostninger er alene beregnet som de historiske procentsatser anvendt i de respektive aftaler, dvs. 30 % i bevillingen til fødevareøkonomi, samt 44 % i såvel bevillingen til skovøkonomi og -politik og samfundsøkonomi. De indirekte omkostninger beregnes således ud fra de anvendte lønomkostninger.

For eksternt finansierede projekter anvendes de i KU's regnskabssystem registrerede indtægter, løn- og driftsomkostninger samt indirekte omkostninger i form af overhead dækkende regn-

skabsåret 2023. Der henvises oversigts- og dokumentationsnotat vedr. Københavns Universitets (KU) aftaler for den forskningsbaserede myndighedsbetjening, samt er der i bilag 1 angivet de afrapporterede taggedede forskningsprojekter for IFRO.

Metoden for den økonomiske afrapportering for den del af aftalen tilknyttet Århus Universitet baserer sig på den regnskabspraksis, som AU anvender i forbindelse med afrapporteringen af deres aftaler generelt. I bilag 2 er angivet de i afrapporteringen taggedede forskningsprojekter for AU.

2.3 Tabel 1: Indtægter 2023

Indtægter (års. Priser i mio. kr.)	Indsatsområde	2020	2021	2022	2023
MIM/FVM Rammebevilling (ekskl. særbevilling)	I alt	16,7	16,6	16,6	17,4
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	14,1	13,9	14,0	14,7
	ENVS, AU	2,7	2,7	2,6	2,7
MIM/FVM-særbevilling	I alt	0,8	0,5	0,7	0,2
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	0,8	0,5	0,7	0,2
	ENVS, AU	0	0	0,0	0,0
MIM-tilkøb	I alt	0,8*	0,1*	0,9	1,3
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	0,8*	-0,1*	0,9	1,1
	ENVS, AU	0,1*	0,2*	0,0	0,2
FVM-tilkøb	I alt			0,0	0,3
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU			0,0	0,3
	ENVS, AU			0,0	0,0
MIM/FVM-bevilling = MIM/FVM Rammebevilling + MIM/FVM Særbevilling	I alt	18,4	17,2	18,2	19,2
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	15,7	14,3	15,6	16,3
	ENVS, AU	2,8	2,9	2,6	2,9
MIM/FVM-konkurrence	I alt	0,6	2,5	4,1	2,7
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	0,6	2,1	4,0	2,3
	ENVS, AU	0	0,4	0,1	0,3
Andre indtægter (ekskl. Universitetets midler)	I alt	19,2	21,3	23,2	27,0
	Ressource- og samfundsøkonomi				
	IFRO, KU	13,8	15,5	16,1	17,2
	ENVS, AU	5,4	5,8	7,1	9,9
Indtægter i alt = MIM/FVM-bevilling i	I alt	38,1	41	45,5	48,9
	Ressource- og samfundsøkonomi				

alt + MIM/FVM-konkurrence + andre indtægter	IFRO, KU	30	31,9	35,7	35,8
	ENVS, AU	8,1	9,1	9,7	13,1
Gearingsfaktor = (andre indtægter + MIM/FVM-konkurrence) / MIM/FVM-rammebevilling	I alt	119%	143%	164%	171%
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	102%	127%	144%	133%
	ENVS, AU	200%	230%	281%	378%

Note *: disse tal dækker tilkøb både fra MIM og FVM.

Størrelsen af bevilling fra MIM/FVM steg fra 2022 til 2023. Selvom omfanget af konkurrenceudsatte midler fra MIM/FVM faldt sammenlignet med 2022, da steg omfanget af andre eksterne bevillinger, således de samlede indtægter fra 2022 til 2023 steg med lidt over 3 mio. kr.

Gearingsfaktoren var i 2022 på det højeste niveau i perioden, men dette blev overgået i 2023, hvor den var på 171 %. Baggrunden er i høj grad, at aftalens kompetenceområder er vigtige i samfundsdebatten, hvor der er gode muligheder for hjemtag af eksterne bevillinger med et fagligt indhold, som ligger inden for aftalens kompetenceområder.

2.4 Tabel 2: Omkostninger 2023

Omkostninger (års. priser i mio. kr.)	Indsatsområde	2020	2021	2022	2023
Direkte omk. I alt	I alt	30,5	32,1	37,1	39,3
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	24,4	25,4	28,8	29,0
	ENVS, AU	6,1	6,7	8,3	10,2
Heraf MIM/FVM-bevilling	I alt	13,1	13,1	13,0	13,6
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	10,4	10,4	10,4	10,9
	ENVS, AU	2,7	2,7	2,6	2,7
Indirekte omk. I alt	I alt	15,4	14,1	16,4	18,2
Heraf IFRO					
- Institutnære ID, generel ledelse	-	-	-	8,3	8,5
Heraf AU					
- Bygningsomkostninger	-	-	-	1,7	2,0
- Centrale ID	-	-	-	6,4	7,7
Omkostninger I alt = direkte omk. + indirekte omk.	I alt	41,9	46,2	53,6	57,5
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	34,9	32,9	37,1	37,5
	ENVS, AU	10,1	16,0	16,4	20,0
Samlet overhead sats = indirekte omk. I alt / direkte omk. I alt.	I alt	50 %	44 %	44 %	46 %

De øgede indtægter resulterer naturligt i øgede omkostninger til at håndtere de opgaver, som er forbundet med indtægterne. Der ses derfor en stigning i omkostningerne til det højeste niveau

i 2023 sammenlignet med tidligere år. Overheadsatsen steg en smule sammenlignet med de to forudgående år, men er fortsat under niveauet fra 2020.

De indirekte omkostninger er for KU's vedkommende alene opgjort som de overheadindtægter, som de eksterne bevillinger hjemtager samt de overheadindtægter som er aftalt for denne ydelsesaftale. Dette sker da KU ikke har en full cost model, som er i stand til at afspejle den efterspurgte detaljeringsgrad for de indirekte omkostninger. Der henvises til tabel 5, hvori de indirekte omkostninger for ydelsesaftalen er specificeret ud fra samme tilgang.

2.5 Tabel 3: Resultat 2023

Resultat	Indsatsområde	2020	2021	2022	2023
Resultat i alt (årets priser) *	I alt	-3,8	-5,2	-8,1	-8,6
= Indtægter i alt – omkostninger i alt	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	-1,8	-0,9	-1,3	-1,8
	ENVS, AU	-2,0	-4,3	-6,7	-6,9
	I alt	-3,8	-5,2	-8,1	-8,6

*Note: Et negativt resultat angiver universitetets øvrige finansiering af området.

Det ses af tabel 3, at resultatet i alt var på -8,6 mio. kr. i 2023 og således på et højere niveau end de tidligere år. Merforbruget skyldes overvejende medfinansieringsforpligtigelsen på de af-rapporterede forskningsprojekter, jf. bilag 1 og bilag 2.

2.6 Tabel 4: Anvendelsen af MIM/FVM's Rammebevilling 2023 (del 1)

	Indsatsområde	2020	2021	2022	2023
Rådgivning i alt	I alt	8,9	9,1	8,6	8,8
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	7,4	7,6	7,4	7,9
	ENVS, AU	1,5	1,5	1,3	0,9
Forskning i alt	I alt	7,8	7,6	7,9	8,6
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	6,6	6,4	6,6	6,8
	ENVS, AU	1,2	1,2	1,3	1,8
Anvendelse i alt = Rådgivning i alt + forskning i alt	I alt	16,7	16,8	16,7	17,4
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	14,1	14,1	14,1	14,7
	ENVS, AU	2,7	2,7	2,6	2,7
Forskningsandel i procent = forskning/anvendelse i alt	I alt	47%	45%	47%	49%
	Ressource- og samfunds-økonomi				
	IFRO, KU	47%	45%	47%	46%
	ENVS, AU	44%	44%	50%	66%

Rammebevillingen var i 2023 på 17,4 mio. kr. og omkostninger på et tilsvarende niveau. Rammebevillingen blev derfor ligesom tidligere år forbrugt til fulde. Rammebevillingens anvendelse på henholdsvis rådgivning og forskning steg fra 2022 til 2023, og nærmer sig således de 50 %.

2.7 Tabel 5. Anvendelsen af MIM/FVM's Rammebevilling 2023 (del 2)

	2020	2021	2022	2023
Rådgivning i alt	8,9	9,1	8,7	8,8
Heraf direkte omk.	6,4	6,6	6,4	6,5
Heraf indirekte omk.	2,4	2,5	2,2	2,4
Forskning i alt	7,8	7,6	8,0	8,6
Heraf direkte omk.	5,6	5,4	6,2	6,6
Heraf indirekte omk.	2,3	2,2	1,8	2,0
Anvendelse i alt	16,7	16,8	16,6	17,4
Heraf direkte omk.	12,0	12,0	12,6	13,1
- IFRO	10,4	10,4	10,4	10,9
- AU	1,6	1,6	2,2	2,2
Heraf indirekte omk.	4,7	4,7	4,0	4,2
- IFRO Institutnære ID, generel ledelse	3,6	3,6	3,6	3,8
- AU Centrale ID	1,1	1,1	0,4	0,4
Overhead sats for MIM/FVM-bevilling = indirekte omk. / direkte omk.	39%	39%	32%	33%

* Her opsplittes de indirekte omkostninger i de aftalte kategorier (en delmængde af den opsplitning, som for nogle af universiteternes vedkommende fremgår af tabel 2).

Rammebevillingens anvendelse på rådgivning ses at stige en smule fra 2022 til 2023, og en tilsvarende, men lidt højere stigning ses for forskningsdelen. Overheadsatsen for MIM/FVM-bevillingen stiger også en smule fra 2022 til 2023, men er fortsat under niveauerne i 2020 og 2021.

3. Faglig rapportering

Den faglige rapportering opsummerer den forskningsbaserede myndighedsbetjening, der er gennemført af Institut for Fødevare og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet, og Institut for Miljøvidenskab/DCE/AU i 2023 i henhold til Ydelsesaftalen Ressource- og samfundsøkonomi.

Ved en gennemgang af arbejdsprogrammerne er der foretaget en vurdering af de planlagte opgaver ud fra om:

- 1. Opgaven er gennemført
- 2. Opgaven er delvist gennemført
- 3. Opgaven er ikke gennemført
- 4. Ny opgave uden for arbejdsprogrammet (men inden for aftalen)

Nedenstående tabel 6 giver et overblik over antal opgaver i indsatsområderne for hver kategori. Arbejdsprogrammet for 2023 er vedlagt som bilag (4) med ovenstående farveangivelse på opgaveniveau.

3.1 Tabel 6. Planlagte og nye opgaver fordelt på indsatsområder

Indsatsområde	Gennemført (kategori 1)	Delvist gennemført (kategori 2)	Ikke gennemført (kategori 3)	Heraf ikke bestilt (kategori 3)	Ny opgave (kategori 4)	I alt
Ressource- og samfundsøkonomi	32	8	9	9		

I nedenstående afsnit opsummeres gennemgangen af arbejdsprogrammet i relation til ydelsesaftalen Ressource og samfundsøkonomi, herunder opgaver, som har været forsinket og/eller ikke er gennemført. I Bilag 4 forefindes oversigt over de enkelte opgaver i Arbejdsprogrammet for 2023.

3.2 Ressource- og samfundsøkonomi

Samlet er det opfattelsen, at opgaverne indeholdt i ydelsesaftalen Ressource- og samfundsøkonomi er forløbet tilfredsstillende. Langt de fleste opgaver er afsluttet planmæssigt i 2023. Nogle opgaver er markeret gule, hvilket alt overvejende er udtryk for at opgaven afsluttes med aftalt publicering i 2024. Årsagerne hertil er, at igangsættelsen er blevet udskudt enten på grund af manglende afklaring eller forsinkelse af data fra projekter på andre aftaler. Enkelte projekter er fortsat med et opfølgende projekt på AP24, og det er for disse projekter aftalt samlet afrapportering. Det er opfattelsen at den tidligere rulning af arbejdsprogrammet, som blev forsøgt tilstræbt i 2021, har været hensigtsmæssig også i 2023, men at det er nødvendigt med opfølgning inden og efter sommerferien for at sikre at bestillinger kommer i tide, samt at aflysninger af opgaver og efterfølgende omdisponering til andre opgaver opfanges og aftales i tide.

Opgaverne på AP23 er således gennemført uden nævneværdige udfordringer. Faglig koordinator for kontrakten fra IFRO, Berit Hasler, har været sygemeldt i perioden august-december 2023, og koordinationen er foretaget af Jesper L. Andersen i denne periode. Udfordringerne er blevet løst løbende.

Der er som før nævnt enkelte projekter, som grundet sen igangsættelse eller mangel på tilvejebringelse af nødvendigt grundlag først afsluttes i 2024. Dette er gjort i gensidig forståelse og årsagerne kan typisk henføres til, at opgaven er afhængig af leverancer fra andre ydelsesaftaler, som er blevet forsinket.

Der er også nogle opgaver hvor der ikke har været kontakt eller der er taget kontakt meget sent i året (november/december), og hvor opgaverne derfor ikke er igangsat. Disse aflysninger af opgaver har ikke været bekendt for IFRO inden sommerferien 2023, på det tidspunkt hvor der laves status på igangsættelsen af opgaver. Midlerne er dog blevet disponeret indenfor aftalens rammer til de allerede eksisterende opgaver, og der er enighed med Ministerierne om at om-disponeringen af ressourcerne har været fornuftig.

3.3 Status på udmøntning af de strategiske sigtelinjer

De strategiske sigtelinjer blev revideret/opdateret i 2020 og har ikke været drøftet i 2023. Selv om der naturligt er forskellige områder, hvor der er særlig opmærksomhed fra år-til-år, passer sigtelinjerne fortsat overens med de opgaver, som falder under aftalen.

4. Øvrige aktiviteter

4.1 Synergi, internationale samarbejde og inddragelse af eksterne parter

I relation til den forskningsbaserede myndighedsbetjening gennemfører IFRO og AU/DCE en række øvrige aktiviteter, som danner grundlag for leverancer på højeste faglige niveau og formidling heraf til omverdenen. IFRO og AU/DCE har også fokus på at udnytte synergieffekter på tværs af ydelsesaftalerne og inddrage tværfagligfaglighed i løsningen af specifikke opgaver. IFRO og AU/DCE samarbejder med andre universiteter med det formål at udnytte komplementære kompetencer. IFRO og AU/DCE samarbejder i tillæg hertil med eksterne parter både omkring konkrete opgaver og gennem udvalg, fora, paneler, m.v.

4.1.1 Synergi mellem indsatsområder og tværfaglighed

I forhold til denne aftale er der både en væsentlig synergi imellem de enkelte strategiske sigtelinjer, men også til myndighedsaftaler både på KU's andre institutter (IGN og husdyrvidenskab), på AU og til DTU. Dette kommer til udtryk både i opgaver på årets aftale og samarbejder omkring allonger til aftalen.

KU/IFRO og AU/DCE udfører en række aktiviteter, som danner grundlag for leverancer på højeste faglige niveau og formidling heraf til omverdenen, som har betydning for den forskningsbaserede myndighedsbetjening inden ressource- og samfundsøkonomi. KU/IFRO har også fokus på at udnytte synergieffekter på tværs af ydelsesaftalerne og inddrage tværfaglige kompetencer i løsningen af specifikke opgaver, og AU/DCE har fokus på koordinering med ydelsesaftale vedr. Vand og Natur. I 2023 er dette især tilstræbt både for KU-/IFRO og AU/DCE inden for projekterne vedr., vandrammedirektivet, fosfor og arealanvendelsesmodellering, som er projekter der er videreført fra 2021 og 2022. I projekterne vedr. Second Opinion, der er udført udenfor kontrakten, er samarbejdet mellem forskningsinstitutionerne og Ministerierne også været essentielt.

KU/IFRO og AU/DCE samarbejder herudover med andre universiteter og institutter med det formål at udnytte komplementære kompetencer. Parterne samarbejder også med eksterne parter både omkring konkrete opgaver og gennem udvalg, fora og paneler. Både IFRO og AU/DCE har udpegede medlemmer i fx Det Miljøøkonomiske Råd, Bioøkonomipanelet, Klimarådet og ekspertgruppen for grøn skattereform, og i 2023 har der været meget stor aktivitet i alle disse fora.

4.1.2 Internationale samarbejder

Både AU og KU har omfattende antal internationale samarbejder og internationale samarbejdsprojekter af relevans for kompetencerne, som dækkes af aftalen om Ressource- og samfundsøkonomi. Eksempler er samarbejde i en række EU-projekter, samt nordiske projekter, herunder samarbejdet med HELCOMs ekspertnetværk, og deltagelse i det Europæiske Klimaråd.

Der er derfor betydelig synergi mellem opgaverne på denne kontrakt og forskningsindsatsen på DCE og IFRO. Dette gælder både for Nordiske og EU-forskningsprojekter indenfor emneområderne vandmiljø, økosystemydelser, bioøkonomi og præcisionsjordbrug, fondsfinansierede projekter (eksempelvis skov- og naturforvaltning). Af nyere projekter kan nævnes EU-projekterne "Environmental public goods From Farming through Effective Contract Targeting (EFFECT)", "Methodologies for Assessing the Real Costs to Health of Environmental Stressors"

(MARCHES), "The economics of nature-based solutions" (Invest4Nature); "Monitoring, Reporting & Verification (MRV) systems for carbon farming" (MARVIC) og "Fostering nature-based solutions for equitable, green and healthy urban transitions" (REGREEN), Nordforsk green growth projektet (Connect4GreenTech), samt projekt for Vejdirektoratet: "Værdisætning af konsekvenser for natur og rekreative aktiviteter ved anlæg af motorveje gennem naturområder", Innovationsfondsprojektet "Integrating Green Energy and Food production in a dynamic AgriPhotoVoltaic system" (AGRIVOLT), DFF Green transition projekterne "Simulated Exchange Values for Ecosystem Accounting" (SEVEA) og "The potential of carbon sequestration in a cost-effective EU climate policy" (SCOPO) samt "Towards climate friendly vacation practices". Desuden er der deltagelse i mange internationale netværk (The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES), The network of Agricultural Economics Research Institutes and Agencies (OECD, AERIAS), Global Conference on Environmental Taxation (GCET), samt rådgivningskomitéer som EU Kommissionens rådgivende komité for fiskerispørgsmål (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries, STECF) samt HELCOMs arbejdsgruppe for økonomiske og sociale analyser (ESA). Endelig er der samarbejde indenfor pionercenteret LandCRAFT (Center for Landscape Research in Sustainable Agricultural Futures) der er etableret på AU i samarbejde med forskere fra KU i 2022, og det NOVO financerede center SustainScapes (Center for Sustainable Landscapes under Global Change), der ligeledes er etableret på AU.

4.1.3 Inddragelse og samarbejde med eksterne parter

Idet ydelsesaftalen for Ressource og samfundsøkonomi dækker fagområderne jordbrugs-, skovbrugs- og miljøøkonomi, er der en lang tradition for tværvidenskabeligt arbejde, og et omfattende net af projektinitierede og uformelle samarbejdsrelationer til de naturvidenskabelige fagområder. Dette netværk - og den indsigt i de naturvidenskabelige fagområder - er en central forudsætning for løsning af opgaverne inden for aftalen. Samarbejdet med fx Statens Naturhistoriske Museum, Institut for Geovidenskab og Naturressourcer og Institut for Planter og Miljø (alle på KU) samt DCE's naturvidenskabelige forskergrupper på Ecoscience /DCE og Agroscience/ DCA (begge på AU), DTU-Aqua, samt private parter som SEGES, Dansk Skovforening mf., sker løbende i en række projekter. Viden og tilgange herfra har en værdifuld synergieffekt med opgaverne på ydelsesaftalen, der muliggør effektiv løsning af de ofte ressourcemæssigt begrænsede opgaver på aftalen. Et eksempel på dette er det veletablerede samarbejde med AUs naturvidenskabelige medarbejdere omkring klima, næringsstoffer og proteinkilder, samt internt på Institut for Miljøvidenskab vedr. luftemissioner. Der har kun i begrænset omfang været projekter på selve rammebevillingen med formel inddragelse af eksterne parter, og ingen, der har trukket økonomiske ressourcer.

4.2 Impact og rekruttering

De nuværende og fremtidige kompetencer inden for ydelsesaftalens faglige områder er afhængige af meritering, rekruttering og uddannelsesaktiviteter. Idet myndighedsarbejdet er vel-etableret både på KU og AU igennem en lang årrække, er der en naturlig sammenhæng imellem rekruttering af medarbejdere til både forskning og udredning. Dette iagttages også ved opslag af stillinger, hvor der både rekrutteres personer, som både kan varetage forsknings- og udredningsopgaver, samt hvor dækningen af de enkelte kompetenceområder under ydelsesaftalen sikres. Desuden anvendes udredningsopgaver aktivt ved forskningsformidling og i undervisningen på bachelor- og kandidatuddannelser. En lang række forskningsaktiviteter understøtter også myndighedsbetjeningen, idet der i flæng kan nævnes projekter om reguleringsmodeller, vandområdeplaner og bedriftsmodeller, økosystem ydelser og integrerede modeller, værdisætning og cost-benefit-analyser inkl grønt BNP, virkemidler og reguleringsinstrumenter, præcisionsjordbrug, internationale fødevaremarkeder, sundhed og kostvaner, skov- og fiskeriøkonomiske modeller mv.

5. Kvalitetssikring

5.1 Beskrivelse af procedurer for kvalitetssikring samt evt. nye tiltag

KU/IFRO er ansvarlig for den faglige kvalitetssikring af den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Den sektorrelaterede forskning er underlagt samme kvalitetssikring som universitetets øvrige forskning samt KU's retningslinjer for forskningsbaseret myndighedsbetjening. I tillæg hertil fastlægger KU/IFRO-retningslinjer for kvalitetssikring af forskningsleverancer.

De seneste års arbejde på KU med at udvikle og implementere en håndbog til kvalitetssikring af forskningsbaseret rådgivning er implementeret og fungerer nu som grundlaget for løsning af opgaver og rulning af AP. Der er i den forbindelse en årlig intern audit på KU af anvendelsen af håndbogen og dens praktiske anvendelse, som danner grundlag for fortsat opmærksomhed på de formelle rammet omkring opgaveløsningen. KU's kvalitetssikringshåndbog kan findes her: <https://ifro.ku.dk/raadgivning/kvalitetssikring/>

De opgaver under ydelsesaftalen som udføres under ledelse af forskere fra AU følger kvalitetssikringsprocedurerne ved AU/DCE. AU TECH beskriver kvalitetspolitik og en samling af konkrete procedurer, for hvordan medarbejdere skal forholde sig ved de enkelte led i opgaveløsningen og dels, hvordan systemet løbende evalueres og forbedres. De forskellige dele af kvalitetsledelses-systemet kan findes beskrevet her: <https://tech.au.dk/raadgivning/myndighedsbetjening/kvalitetssikring/kvalitetspolitik/>

5.2 Kvalitet af bestillinger og leverancer

Alle bestillinger modtages gennem forskningsbanken til Institutets Myndighedspostkasse og gennemlæses af IFROs myndighedskoordinator med henblik på at sikre overensstemmelse med aftalens rammer (de strategiske sigtelinjer) samt sikre at retningslinjer for frihed i opgaveløsningen overholdes. De enkelte tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål, løses dette i en konstruktiv dialog imellem parterne.

Langt de fleste projekter er forløbet uproblematisk og blev bestilt og udført planmæssigt til både opdragsgiver og opgaveløseres tilfredshed. Dog er der stadig nogle projekter, hvor igangsættelsen blev udskudt for længe. Dette har været genstand for opmærksomhed de seneste år, og denne opmærksomhed er nødvendig for at sikre at arbejdsbyrden over året fordeles, samt for at sikre mulighed for en mere fleksibel re-allokering af frigjorte ressourcer.

I alle sammenhænge sker samarbejdet i en god dialog og i gensidig forståelse. Der skal dog gøres opmærksom på at de flytninger og ændringer der er sket i ministerier og styrelser har ført til at der skal udvikles nye samarbejdsrelationer, og at der er viden i de relevante kontorer om at opgaverne på kontrakten bør tilstræbe at tilvejebringe et grundlag for strategisk politikudvikling i form af generel indsigt, analyser eller modeller iht sigtelinjerne. På denne vis anvendes universitetets kompetencer bedst, og der undgås udfordringer omkring armslængdeprincippet for uafhængig myndighedsrådgivning. Med hyppig udskiftning i ministerier og styrelser er det væsentligt vedblivende at holde dette for øje. Det er vores oplevelse, at der er en imødekommethed herfor, som meget ønskes bibeholdt.

Københavns Universitet

Årsrapport – Ydelsesaftale Ressource- og Samfundsøkonomi

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

www.mim.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K

www.fvm.dk